



# Farg'onha haqiqati

Jitimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta



http://farhaqiqat.uz/



t.me/farhaqiqati

## ЁШЛАР КЕЛАЖАҚ УЧУН ОВОЗ БЕРАДИ

Қувасой шаҳрида Ёшлар сайли ҳамда Конституциявий қонун лойиҳасига бағишиланган тарбибот тадбири ўтказилди. Унда ишибилармон тадбиркорлар, фаол депутатлар ва ёшлар сўзга чиқиб, ҳалқ қадр-кимматини ошириш, ёшлар таълим-тарбиясига эътибор қаратиш ҳамда гендер тенглик масалалари бўйича янгиланаётган Конституциямизга киритилаётган ўзгаришлар ҳақида фикр юритдилар, барчани жорий йилнинг 30 апрель куни бўлиб ўтадиган Референдумда фаол иштирок этишига чақирилар.

– Бугун юртимизда ёшларнинг таълим олишига давлат сиёсати даражасидан эътибор қаратилмоқда, – дейди Қувасой шаҳар “Мирзо Улубек” махалла фуқаролар йиғини ёшлар етакчиси Муталибжон Маматов. – Янгиланаётган Конституциямизда фуқаролар давлат таълим ташкилотларида танлов асосида давлат ҳисобидан олий маълумот олишига ҳақли эканлиги алоҳида белгилаб қўйилгани илм олиш истагида бўлган тендошларимизга рафбат беради. Зоро, эртаниги кунимизни қўлида китоб тутган зиёли авлод яратади.



### “Фарғона ҳақиқати” газетасида босилгандан сўнг

## РАСМИЙ МУНОСАБАТ

муносабат



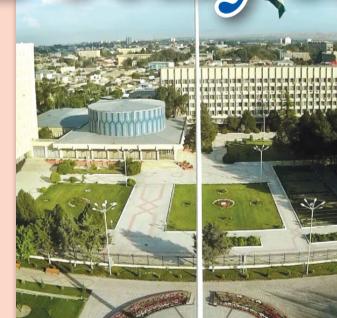

**3-БЕТ**

Дала ва коллектор атрофидан фойдаланишининг

**Наманган тажрибаси**

**4-5-БЕТЛАР**

Тоҷикистон Республикаси


Сўғд вилояти

“Ақли бекат”лар

“Ақли бекат”лар

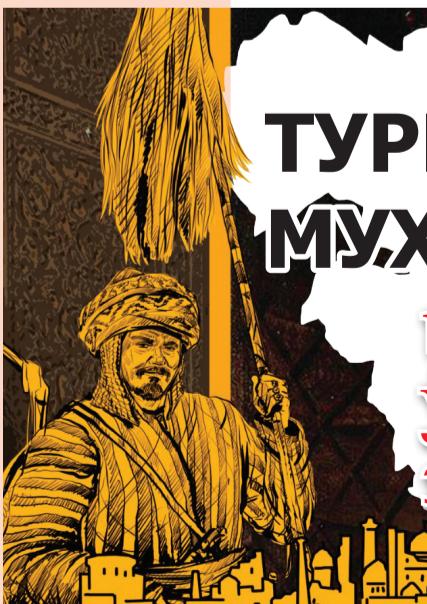
КИМГА ХИЗМАТ ҚИЛЯПТИ?



**6-БЕТ**

ТУРКИСТОН МУХТОРИЯТИ

қандай ўрнатилган эди?





**8-БЕТ**

## Янгиланаётган Конституция:

**Бугунги кунда мамлакатимизда мұхим сиёсий кампанияга пухта тайёргарлик күрілмоқда. Халқимиз "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси тұғрисида"ғи Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойиҳасини кенг мұхоказа қылмоқда.**

Мазкур лойиҳа республикамизнинг ўзига хос жиҳатлари ва хусусиятими мүносиб равишда акс эттирадиган, халқаро андозаларга түлік жағоб берадиган, жаҳон тажрибасини, демократия ва энг ривожланган мамлекатлар конституциявий қонунчилеги еришган ютуқларни инобатта олган ҳолда, шунингдек, бевосита халқимизнинг тәжірибелері асосида тайёрланған бўлиб, бу жараёнда 400 дан ортиқ халқаро ҳужжатлар, 190 га яқин давлат тажрибаси ўрганилган.

Янгиланаётган Конституция модалари 128 тадан 155 тага кўпайиб, нормалар 275 тадан 434 тага ошган. Унда Ўзбекистон суверен, демократик, ҳуқуқий ва ижтимоий давлат эканлиги ҳамда ушбу қонунчилеги ўзгартириси мумкин емеслиги қайд этилган.

Лойиҳанинг айrim мұхим жиҳатларига тұтхадидиган бўлсақ, унда камбағалыкни қысқартириш, бандылкни таъминлаш, ишсизлиқдан ҳимоя қилиш бўйича янги кафолатлар бел-

## ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

гиланмоқда. Шахсни суд қарорисиз 48 соатдан ортиқ ушлаб туриш мүмкін емеслиги, ушлаб туриш чоғида унинг ҳуқуқлари ва ушлаб туришиш асослашынга тушунтирилиши кераклиги ("Миранда қоидалари"), айланувчи ва судланувчиларга ўзига қарши кўрсатма бермаслик, яъни "сукут сақлаш" ҳуқуқи кафолатланмоқда.

Эндилника янги ёзишмалар, телефон орқали сўзлашувлар, почта, электрон ва бошқа хабарларни сир сақлаш ҳуқуқи фақат суд қарорига асосан чекланиши мүмкін. Инсоннинг шаъни ва қадр-қиммати дахлсиздир ҳамда ҳеч нарса камситиш учун асос бўлиши мүмкін емеслиги назарда тутиляпти.

Таҳрирда ёшлар масаласи алоҳида боб даражасига олиб чиқилиши янги Ўзбекистонда ёшлар сиёсати устувор эканлигига яққол ишора хисобланади. Ўз навбатида, давлат мактабгача таълим-тарбияни ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиши ва бошлангич профессионал таълим бепул эканлиги ҳам белгиланмоқда.

Эътиборлиси, мулк дахлсизлиги ва у билан боғлиқ ҳуқуқларнинг таъминлаши давлат томонидан кафолатланади, мулкий ҳуқуқларни чеклаш фақат суд қарори асосида бўлиши мустаҳкамланмоқда. Шунингдек, лойиҳага кўра

давлат атроф-мухитни яхшилаш, тикиш ва муҳофаза қилиш, экологик мувозанатни сақлаш бўйича чораларни амалга оширади, фуқароларнинг экологик ҳуқуқларни таъминлаш ва атроф-мухитга зарарли таъсир кўрсатилишига йўл қўймаслик мақсадида шаҳарсозлик фаолияти соҳасида жамоатчилик назоратини амалга ошириш учун шарт-шароитлар яратади.

Шаҳарларнинг боз режаларини жамоатчилик мұхоммасидан мажбурий ўтказилиши шартлиги белгиланаётганини алоҳида таъкидлаш лозим. Илк маротаба фуқаролик жамияти институтларига бағишинан алоҳида боб киритилиши ва улар фаолияти кафолатларнинг белгиланиши жамиятда очиқлик, ошкоралик ва қонунчилек мұхитини, давлат ва жамият ўртасидаги мулокотини мустаҳкамлаш ҳамда кучли жамоатчилик назоратини йўлга кўйиш учун мустаҳкам замин ҳозирлайди.

Янгиланаётган Конституция халқпарвар давлат қуриш мақсадида кучли парламент, ихчам ва масъулиятли ҳукумат, мустақил ва адолатли суд тизимини барпо этишга қаратилган. Қонунчилек палатаси ва Сенатнинг ваколатлари сезиларли даражада кенгаймоқда, икки палата ишидаги

такрорланишлар бартараф этилиб, ҳар бирининг масъулият соҳаси аниқ белгиланади. Хусусан, Қонунчилек палатаси

нинг мутлақ ваколатлари амалдаги 5 тадан 12 тага, Сенатда эса 14 тадан 18 тага кўпаймоқда.

Жойлардан тенг вакилликни сақлаб қолган ҳолда, сенаторлар сони ҳозирги 100 нафардан 65 нафарга тушнирилади, бунда ҳар бир худуддан 4 тадан сенатор сайланади, Президент томонидан тайинланадиган сенаторлар сони эса 16 тадан 9 тага камайтирилади.

Олий Мажлис палаталарининг биргаликдаги ваколатлари ҳам кучайтирилиб, парламент назоратининг мұхим шаки бўлган парламент текшируви институти мустаҳкамлаб қўйилмоқда.

Олий Мажлиснинг жамият ҳаётидаги ўрни, роли ва таъсирини кучайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг айrim ваколатлари парламента ўтказилмоқда.

Суд ҳокимиятининг чиннакам мустақилларни таъминлаш мақсадида Судьялар Олий Кенгашининг барча аъзоларини Сенат томонидан сайлаш тизими киритилмоқда. Фуқароларга суд томонидан ўзига нисбатан қўлланилган қонуннинг Конституцияга мувофиқлиги тұғрисида Конституциявий судга муројат қилиш ҳуқуқи берилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, янгиланаётган Конституциямиз янги Ўзбекистон равнақи ва ўзбек халқининг фаровон ҳаёти учун мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлади.

**Жуманазар ЭРГАШЕВ,  
Қўқон туманлараро иқтисодий суди раиси.**

## Фармон ва ижро

## ҲАРБИЙЛАР ОНАСИ



Ағсусли, уларнинг орасида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчи ҳамда ходимлар ҳам бўлди. Уларнинг номларига хурмат-эхтиром кўрсатилиб келинмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ватан ҳимояси ва эл-юритимин тинчлиги йўлида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ходимлар оила аъзоларини ижтимоий қўллаб-кувватлашни кучайтириш чора-тадбирлари тұғрисида"ғи Фармони билан ҳалок бўлган юрт пос-

**Мустақилликнинг йўли осон кечмади. Ўзбекистон дунё ҳамжамиятида бугунги ўрни ва обрўсига өришунча не-не қийин, мashaқатли йўлларни бошиб ўтмади. Ватанни ички ва ташки душманлардан ҳимоя қилишда юртнинг мард ўғлонлари жасорат кўрсатдилар.**

Бонлари яқинларига имтиёз ва кафолатлар берилди.

Жумладан, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчи нинг фарзандлари мактабгача таълим мусасасаларида бепул тарбияланади, олий ўқув юртларига давлат гранти асосида кўшимча квота орқали қабул қилинади. Ота-оналари темир йўл ва ҳаво йўллари транспортидан йилига икки марта бепул фойдаланадилар. Уларга бепул тиббий ёрдам кафолатланди. Санаторий ва курортларга йилига бир марта бепул йўлланма берилади.

...Марғилонлик Бобуржон Фаниев Сариосиё орқали юртимиз чегараларини бузиб кирган босқинчиларга қарши жангда ҳалок бўлган. Фарзанд доғи қанчалар оғир бўлмасин, муштипар она Мунаввар Фаниеванинг қаддини буқолмади. Иродаси енгилмас она ўғли Бобуржонни Ватан озодлиги ва мустақиллиги йўлида шахид бўлган, деб қабул қилди. Президент Фармони шунинг учун ҳам қаҳрамон онанинг қаддини кўтарди.

– Отаси ҳарбий хизматчи, офицер бўлгани учун ҳар доим қурол ўйинчоқлар ўйнарди, "Онахон мен командир бўлмам", дерди, – дейди Мунаввар Фаниев-



ва. – У доимо "Онахон, биз ўқув машгулотига ёки хизмат юзасидан бирор ёққа кетяпмиз, дуо қиласиз-а", дерди. Ўша кунлари Сурхондарёга кетаётганини айтганди, аммо нимага бораётганини билдирамди. Ўғлимнинг ҳалок бўлгани ҳақидаги хабардан ўзимни йўқотмадим. Ҳар битта инсонга ҳаётида бир марта умр берилади, фарзандим Бобуржон Фаниев ўша бир марталик умрини Ўзбекистон Республикаси халқи учун, Ватани учун фидо қилди.

Мунаввар онанинг хонадони меҳмонлардан аримайди, ҳали ҳокимлик вакиллари, ҳарбийлар, ҳали маҳалладошлари, ўқувчи ёшлар қадам ранжида қилишади. Қаҳрамон ҳарбий хизматчининг онаси уларга ўғли Бобуржоннинг жасорати ҳақида сўзлашни кандо қилмайди.

– Болаларнинг ватанпарвар, меҳнатсевар, чин вижонли бўлиши онага боғлиқ. Болам ана шундай бўлгани, Ватани учун жонини фидо қилгани учун мен бугун ҳарбийлар онаси бўлиб қолдим. Давлатимиз раҳбари биз каби оиласарни қўллаб-кувватлаганларидан миннатдормиз, – дейди Мунаввар Фаниев.

**Муҳаммаджон ОБИДОВ,  
ЎзА.  
Элёр ОЛИМОВ олган суратлар.**

“Фарғона ҳақиқати” газетасида босилғандан сўнг

“Аёллар дафтари”дан чиқаришнинг  
“Фарғонача” усулими?” номли мақола  
юзасидан Фарғона тумани ҳокимлиги ва  
туман оила ва хотин-қизларни  
қўллаб-қувватлаш бўлимининг

## РАСМИЙ МУНОСАБАТИ

“Фарғона ҳақиқати” газетасининг жорий йил 9-сонида чоп этилган материалда Фарғона туманида олиб борилган таҳлиллар натижасида кўплаб муаммолар аниқлангани, масъул раҳбар ва мутасаддиларнинг бу борадаги сусткашлиги ҳақида танқидий материал чоп этилган. Мазкур ҳолат бўйича Фарғона тумани ҳокимлиги, оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўлими қўйидагиларни маълум қилади:

Мамлакатимиз Президенти ташаббуси билан ташкил этилган “Аёллар дафтарни” 3-босқичининг 1-тоифасига, яъни ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлардан 2175 нафари рўйхатга олинган бўлса, уларнинг барчаси иш билан таъминланган. 2-тоифага олинган 62 нафар тадбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжданд хотин-қизларга, 3-тоифадаги 1492 нафар бокувчиси бўлмаган эҳтиёжданд хотин-қизларга, 4-тоифадаги 650 нафар ижтимоий ёрдамга муҳтож I ва II гурӯҳ ногиронлиги бўлган, шунингдек, тезкор тиббий муолажага муҳтож эҳтиёжданд хотин-қизларга, 3 нафар уй-жойга муҳтож хотин-қизларга, яъни, 513 нафар қарамогида ногиронлиги бўлган фарзанди мавжуд эҳтиёжданд хотин-қизлар, 6-тоифага тегишили бўлган фуқароларга қонун доирасида кўмак берилганлиги маълум қилинади.

Давлат бюджети маблағларидан базавий хисоблаш миқдорининг 4 баробари миқдорида (бир миллион саксон минг сўм), жами 615 миллион 600 минг сўм миқдорида бир марталик моддий ёрдам кўрсатилган.

Қарамогида ногирон фарзанди бўлган 4 нафар хотин-қизларга ҳоким ёрдамчилари тавсиялари билан субсидия асосида тикив машиналари ажратилган, 235 нафар

хотин-қизларга эса озиқ-овқат маҳсулотлари берилган.

Бундан ташқари, Республика хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш мақсадли жамғармаси маблағлари ҳисобидан 2 нафар хотин-қизларнинг мураккаб жарроҳлик амалиётларини ўтказишлари учун 32 миллион 942 минг сўм пул маблағлари сарфланган. Туман тиббиёт бўлими томонидан 37 нафар “Аёллар дафтарни”га киритилган хотин-қизлар белуп дори-дармонлар билан таъминланди. Жумладан, “Хўрабо” маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи фуқаро Рўзихон Нурматовага “Саховат ва кўмак” жамғармаси маблағи ҳисобидан 12 миллион сўм миқдорида моддий ёрдам ҳамда маҳалла фуқаролар йиғини ҳомийлари томонидан 288 миллион сўм миқдорида моддий ёрдам ажратилиб, Хиндистон давлатида чуқур жарроҳлик амалиёти ўтказилди.

Бугунги кунда “Аёллар дафтарни” орқали кўрсатилган барча кўмаклар хотин-қизларимизни боқимандалик кайфияти учун эмас, балки уларнинг ҳаётда ўз ўрнини топиб олишлари учун кўмак тариқасида жорий этилганлигини унутмаслигимиз керак.

**Фарғона тумани оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўлими бошлиғи Н.Каримова.**

## ТАҲРИРИЯТДАН:

“Фарғона ҳақиқати” газетасининг 2023 йил 3 марта даги 9-сонида ҳалқ депутатлари Фарғона тумани Кенгаши депутати Назиржон Исақовнинг “Аёллар дафтарни”дан чиқаришнинг “Фарғонача” усулими?” сарлавҳали мақоласи чоп этилган бўлиб, унда ҳалқ депутатлари туман Кенгашининг 2022 йил 30 декабрда бўлиб ўтган 66-сессиясида депутатлар соҳта ҳужжатларга ишонган ҳолда, туманинг 4974 нафар хотин-қизларини бир йўла “Аёллар дафтарни”дан чиқаришгани танқид остига олинган эди.

Муаллиф мақолада тумандаги бир неча маҳалла фуқаролар йиғини, шу ҳудудлардаги “Аёллар дафтарни”га киритилган хотин-қизлар, уларнинг мазкур “дафтар”дан чиқариш сабаблари ва ёлғон маълумотлар бўйича аниқ далилларни келтириб, Узбекистон Республикаси Вазирлар Мажкамасининг 2022 йил 31 марта даги “Хотин-қизлар муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ва шу қарор билан тасдиқланган “Аёллар дафтарни”ни юритиш орқали хотин-қизлар муаммоларини тизимли равиша ҳал этиш ва уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги Низом тартибига зид равища амалга оширилган “Фарғонача” ижрого муносабат билдириган.

Фарғона тумани ҳокимлиги ва туман оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўлимининг юкорида келтирилган Расмий муносабатидан кўриниб турибди, жиддий масалага юзаки қараплан. Ҳудди хотин-қизларни “Аёллар дафтарни”дан чиқариш усули каби. Унда танқид на тан олинган, на раддия билдирилган. Бизнингча, таҳририята юборилган бу бир варақ матн ўша 66-сессиядаги туман оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўлими бошлиғи Н.Каримованинг ахборотидан “парча”.

Таҳририят жонкуяр депутатнинг танқидий мақоласини ҳисобот талаб қилиш учун ёртмаганди, аксинча, бундай қонунбузилиш ҳолатлари билан “дафтар”даги хотин-қизлар тақдирiga лоқайдлик бўйича муаммо қўйганди.

Мазкур мақолада келтирилган фактларни жиддий ўрганиб чиқиш ва унга муносабат билдириш бўйича Фарғона вилояти оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бошқармасига ҳам расмий мурожаатлари тўғрисида”ги қонунда белгиланган муддат ўтди ҳамки, нуғузли бошқарма сукут сақлашни маъқул кўрмоқда. Балки, далиллар қаршисида айтар сўзи йўқдир.

Энг катта иллатлардан бири ана шу лоқайдлиги сукут сақлашда!

ДЕПУТАТ МУАММО ҚЎЯДИ:

**“АЁЛЛАР ДАФТАРИ”дан чиқаришнинг “Фарғонача” усулими?**



## РАСМИЙ МУНОСАБАТГА МУНОСАБАТ

Фарғона тумани ҳокимлиги, оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўлимининг Расмий муносабати саҳифаланаётган вақтда “Аёллар дафтарни”дан чиқаришнинг “Фарғонача” усулими?” сарлавҳали мақола муаллифи, ҳалқ депутатлари Фарғона тумани Кенгаши депутати Назиржон Исақов мазкур жавоб (Расмий муносабатнинг бир нусхаси мақола муаллифига тақдим этилган) бўйича қўйидагиларни тақдим этди:

“Фарғона тумани ҳокимлиги, оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўлимининг Расмий муносабатида мақолага раффия сифатида берилган фикрлар, кўрсатилган рақамлар мутлақо нотўри. Гўё 1, 2, 3, 4-тоифага рўйхатга олинган хотин-қизларнинг ҳамма муаммолари ҳал этилибди?! Базавий хисоблаш миқдорининг 4 баравари миқдорида, жами 615 миллион 600 минг сўм миқдорида бир марталик ёрдам берилибди!

Агар шу маълумотлар рост бўлса, ўша фуқароларнинг исм-фамилияси, манзили, кўрсатилган ёрдам тури, уларнинг доимий даромад манбаига эга бўлиб, яшаш шароитлари яхшилангани ҳақида маълумотлар, уларнинг ҳар бирига тўлдирилган индивидуал дастурлар “йўл ҳарита”лари ҳам бормиди, агар бўлса нега тақдим қилинмади!

Мақолада бундай ҳужжатлар тузилмагани, агар тузилган бўлса, улар ҳақиқий ҳолатга тўғри келмаслиги, соҳталаштирилгани, кўзбўймачилик, хўжакўрсинга тузилгани танқид қилинган эди.

Расмий муносабатда бу фикрларимизни инкор қиласиган бирорта факт йўқ. Рақамлар холос.

Ваколатли органлар бу рақамларни бирма-бир ўрганиб, “Аёллар дафтарни”дан чиқарилган 4974 нафар хотин-қизлар билан сухбат ўтказиб, уларнинг ижтимоий ҳолати, яшаш шароитлари бўйича ҳақиқий ҳолатларни аниқлаб, қонунчиликка биноан якуний хуласага келишлари керак.

Муносабатда Рўзихон Нурматовага қарийб 300,0 миллион сўм ёрдам кўрсатилгани баён қилинган, лекин бу ҳам нотўри. Маҳалла фаоллари томонидан 2022 йил 18 июляда тузилган далолатномада яхши инсонлар кўмаги ва ёрдами орқали 15000 АҚШ доллари миқдорида маблағ йигилиб, бемор Хиндистон давлатига жарроҳлик амалиёти учун юборилгани ёзилган (далолатнома илова қилинади). Шу билан бирга, ҳалқ депутатлари туман Кенгашининг депутатлари ташаббуси билан Рўзихон Нурматовага “Саховат ва кўмак” жамғармаси маблағлари ҳисобидан 12 миллион сўм маблағ ажратилган, айнан депутатларнинг ташаббуси билан.

**Н.ИСАҚОВ,**  
**ҳалқ депутатлари Фарғона туман Кенгаши депутати”.**

№ 1

4  
3  
2  
1  
0  
9  
8  
7  
6  
5  
4  
3  
2  
1  
0

Фарғона водийси Марказий Осиёдаги тоғлар билан ўралган, майдони таҳминан 22 минг километр-квадратни ташкил этадиган мафтункор, хушманзара, табиати бошқа экологик минтақалардан ажралиб турадиган худуд. Водий таркибига Ўзбекистоннинг Фарғона, Андижон, Наманган вилоятлари, шунингдек, Тоҷикистон Республикасининг Сўғд, Қирғизистон Республикасининг Ўш, Баткен, Жалолобод вилоятлари киради.

Бугунги кунда мамлакатимизда бўлгани каби қўшни республикаларда кенг ислоҳотлар жараёни кечмоқда, катта ҳажмдаги қурилиш, ободонлаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Иқтисодий кўрсаткичлар саломғи, қардош халқлар турмуш фаровонлиги ошиб бормоқда. "Фарғона ҳақиқати" газетаси таҳририяти водий вилоятларида кечётган шундай янгиланишлар, ютуқ-юксалишлар жараёни билан вилоятимиз халқини таништириб бориш мақсадида "Водий овози" саҳифасини ташкил этди.



## Дала ва коллектор атрофидан фойдаланишнинг

## Наманган тажрибаси

Наманган вилоятида бу борада муайян тажриба бор эди. Сўнгги таклиф ва берилган имконият уни янада ривожлантиришга шароит яратди. Ҳисоб-китобларга қараганда, биргина Тўракўрон туманида агар зовур ва коллекторлардан қазиб чиқарилган тупрок тепаликлари текисланса, озиқ-овқат экинлари экиш ва тутзор яратиш учун 250 гектар қўшимча ер майдони пайдо бўлар экан.

– Тўракўрон туманида 256 километр закан-зовурлар бўлиб, ҳозиргача 10 километридаги муҳофаза зонасидан фойдаланиб келар эдик, – дейди туман ирригация бўлими бошлиғи Илҳомжон Абдуллаев. – Президент селекторида шахсан ўзим қатнашдим. Бугунданоқ биз техникаларни жалб этган ҳолда рашаларни текислатиб, шу ерга яқин ахолига 10-15 сотихдан шартнома асосида бўлиб беряпмиз.

Туманинг "Шаханд" қишлоқ фуқаролар йиғини худудидаги коллектор қирғокларида сургич техникалар иш бошлаган. Тозалангандан зовур қирғоклари янги эгаларини топмоқда.

– Бу ерлар зовурдан чиқкан тупроқли дўнглик эди. Президентимиз ташаббусларига кўра, туман мутасаддилари келиб, бизни чақириди, кўринглар, рўзгорборп маҳсулот этиширинглар, дедилар. Менам ҳам б сотих жой тегди, – дейди ер эгаси бўлган Комилжон Бозоров. – Зовурдан чиқарилган, дам олиб ётган тупроқ унумдор бўлади. Картошка экоқчиман. Бу менинг оиласамга ёрдам бўлади,

Ўтган ҳафтада Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигига озиқ-овқат маҳсулотларини кўплайтириш, баҳорги экин мавсумини самарали ташкил этиш чора-тадбирлари юзасидан видеоселектор йиғилиши бўлиб ўтган эди. Унда, жумладан, дала ва коллектор – дренажлар атрофидаги ерлар аниқланиб, фермер хўжалиги ишчиларига, эҳтиёжманд ахолига ижарага бериш муҳимлиги айтилди.

худо хоҳласа.

Тажрибали деҳқонлар коллектор тупроғидан ўйт сифатида фойдаланганлар. Шунинг учун текисланяётган тўйинглан тупроқли ерларга фермерларнинг ўзлари "харидор" бўлишмокда.

– Закан-зовурлар бўйидаги фермер хўжаликларимиз ҳам тут плантация қилишмоқчи, ошқовоқ экишмоқчи. Биз уларга дўнгликларни текислаб ёрдам беряпмиз, – дейди Илҳомжон Абдуллаев.

Биз атайнин Тўракўрон туманинг энг чет "Забардаст Файрат" худудида бўлдик. Қир-адирлар этагида ҳам деҳқончиликнинг барча талаблари бажарилган. Фалла кўчтлари тўқ ва дуркун. Чигит экиш ишлари давом этяпти. Дала четлари эътиборимизни тортиди. Ҳар бир ер майдони айланасига тут кўчати экилган. Келгуси йилдан пиллачилик учун озуқа бера бошлади.

– Ҳудудимизда 6 та пахта-ғаллачилик фермер хўжалиги бўлиб, дала четларига 19 минг тут тут кўчтлари ҳамда 5 мингта мевали кўчат экиб парваришлияпмиз, – дейди ҳудуд раҳбари Махмуджон Умаров. – Ундан ташқари, класстер томонидан дала четларига ошқовоқ, картошка уруғлари олиб келиб бериляпти. Селектордан ке-

йин яна 10-12 минг тут кўчтлари олиб келиб бериладиган бўлди.

Шу худуддаги "Янгиобод зарзинати" фермер хўжалиги дала шийпонида мўъжазгина товуқхона ҳам бор экан.

– 6 ойлик имтиёзи билан кредит асосида 400 бosh парранда олганмиз, улар ҳар куни 180-200 тадан тухум беради. Бир қисмини дала иссиқ овқатига ишлатамиз. Қолганини мажалла дўйонига топширамиз, – дейди фермер Зайнiddin Тиллабоев. – Ҳудудимизда 60 та яшикда асалари боқяпмиз. Унинг даромади ҳам фермер хўжалигимизга кирим қилинади. Бундан ташқари, 8 бosh қорамолимиз ҳам бор.

Ҳа, фермер Зайнiddin Тиллабоев пахта, фалла етишириш билан бирга, озиқ-овқат таъминотига имкон топиб ҳисса қўшмоқда. Гўшт, сут, тухум, асал... Ахир, ўзингдан цикканига нима етсин.

Президент селекторидан сўнг янги имтиёзлар пайдо бўлди. Зайнiddin ва у каби кўплаб наманганлик фермерлар ҳамда эҳтиёжманд оиласалар бундай имкониятдан самарали фойдаланмоқчилар.

**Муҳаммаджон ОБИДОВ.  
Элёр ОЛИМОВ олган сурат.**

## Экспортбоп маҳсулотлар турини ошириш – асосий мақсад

Наманган вилоятидаги "Art soft xolding" масъулияти чекланган жамияти таркибида пахтачилик ва фаллачилик, тўқув, тикув-трикотаж, кафель ва керамика, чинни ҳамда фарфор, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш фаолияти билан шуғулланувчи 27 та корхона фаолият кўрсатмоқда. Уларда 5,5 мингдан зиёд киши бандлиги таъминланган.

Айтиш керакки, ушбу йирик қувватнинг тўқув, тикув-трикотаж, қурилиш ва бошқа турдаги тайёр маҳсулотлари Германия, Италия, Польша, Хитой, Туркия, Покистон, Болгария, Молдавия, Литва, Латвия каби давлатларга экспорт қилинмоқда.

Корхонада экспортбоп маҳсулотлар турини ошириш устида истиқболли лойиҳалар давом эттирилмоқда.



# Тоҷикистон Республикаси Сўғд вилояти

Мамлакатимиз  
хукумати тадбир-  
корликни ривожланти-  
риш масадида зарурӣ чо-  
ра-тадбирларни амалга ошириб  
келмоқда. Албатта, бунинг заминидаги  
аҳолининг фаровон турмушини таъмин  
этиш масаласи илгари сурилган. Шу-  
нингдек, тадбиркорлик билан шуғул-  
ланувчи шахслар учун кенг имконият  
яратилганиги қувонарли ҳолдир. Сўғд  
вилоятида бу масалага алоҳида эътибор  
қаратилган бўлиб, вилоят раиси Ражаб-  
бой Аҳмадзода барча шаҳар ва ноҳия-  
ларга сафарларида тадбиркорлар билан  
учрашиб, уларнинг эзгу бошламалари  
ибрат намунаси эканлигини алоҳида қайд  
этмоқда.

Бугун бозорларимизни тўлдириб турган  
ноз-неъматларда ва турли ҳақлар эҳтиёжи  
маҳсулотларида шундай тадбиркорлар-  
нинг хиссаси яққол намоён бўлмоқда.  
Шунингдек, давлатимизнинг ҳар қарич



## ВИЛОЯТ РАИСИ “ЗАРАФШОН” ҚЎШМА КОРХОНАСИДА

Сўғд вилояти раиси Ражаббой Аҳмад-  
зода Панҷакент шаҳридан “Зараф-  
шон” қўшма корхонаси фаолияти билан  
танишид.

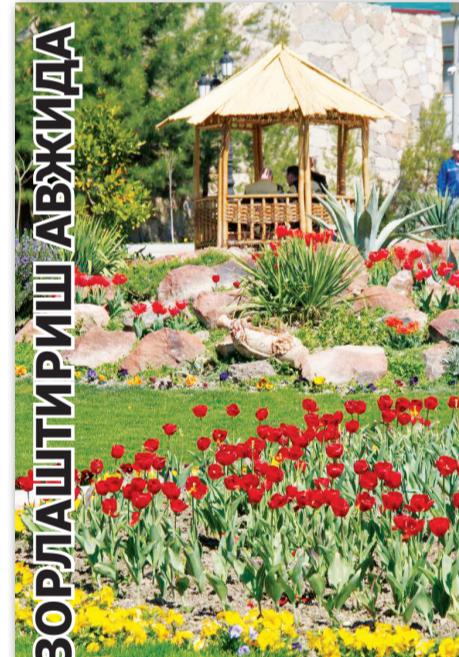
Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси –  
Миллат пешвоси, Тоҷикистон Республикаси Президенти, мұхтарам Эмомали Раҳмоннинг кўллаб-кувватлаши билан  
корхона фаолияти янада кенгайтири-  
либ, айни пайтда 120 миллион АҚШ доллари эвазига мис ишлаб чиқариш  
объекти бунёд этилмоқдаки, у ишга ту-  
ширилиши билан 200 та янги иш ўрни  
яратилади.

Вилоят раиси корхонанинг ишлаб  
чиқариш ҳажмини ошириш, лицензия  
муддатини узайтириш, атроф-муҳит  
хавфзислигини таъминлашга алоҳи-  
да эътибор қаратди. Шу билан бир-  
га, курилиш ишларини белгиланган  
муддатда яқунлаш, корхона худудини  
ободонлаштириш, ижтимоий соҳа  
иншоотларини бунёд этиш юзасидан  
мутасаддиларга аниқ топшириклар  
берди.

“Зарафшон” қўшма корхонаси  
Тоҷикистондаги маъданни қайта  
ишловчи йирик обьект ҳисобланади.  
Мазкур корхонанинг мамлакат саноат  
ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми-  
даги хиссаси салмоқли бўлиб, унинг  
маблағлари ҳисобидан вилоядта тур-  
ли ижтимоий иншоотлар ҳам барпо  
етилмоқда.

еридан оқилона фой-  
даланиб, унумли ҳосилни  
қўлга киритиш тўғрисидаги  
сиёсатига амал қилган вилоят  
миришкорлари йилнинг ўн икки ойида  
ҳам бозорларимизни сифатли маҳсулот-  
лар билан таъмин этмоқда.

Панҷакент шаҳрининг “Саразм”  
қишлоқ жамоати Шернова қишлоғида  
туғилган Худойназар Аъзамовнинг асли  
касби ўқитувчиликдир. У узоқ йиллар  
келажак авлодга таълим-тарбия берди.  
Шу билан бирга, тадбиркорлик билан  
ҳам шуғулланади. Айни пайтда Худой-  
назар aka турмуш ўртоғи Раҳузә Алла-  
рова билан Хўжанд шаҳрида истиқомат  
қилмоқда. Яқинда унинг қўзиқорин  
етиштираётганини эштириб, у киши билан



## ҚЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ АВЖИДА

Сўғд вилоятининг барча шаҳар  
ва ноҳияларида баҳор фаслининг  
кириб келиши билан ободон-  
лаштириш ва қўкаламзорлашти-  
риш ишлари жадал бормоқда.

Хўжанд шаҳар қўкаламзор-  
лаштириш ташкилоти ходимлари  
шаҳар худуди ва уч микроноҳияда  
хайрли ва савобли ишларни ба-  
жаришмоқда. Бу ишларга шаҳар-  
даги корхона, ташкилот, давлат таълим  
ва тиббиёт муассасалари ходимлари ҳам  
ҳисса қўшиб, хиёбонлар, йўл бўйлари,  
ички худудларига турли манзарали  
даражатлар ва гуллар ўтқазиши.

Хўжанд шаҳар қўкаламзорлаштириш  
ташкилоти раиси ўрینбосари Абдуво-  
рис Мирамонининг айтишича, шаҳар  
минтақасига 250 мингта лола пиёзи,  
салвия (маржонгул), икки турдаги  
тагес, 350 мингта петуния, 22 минг  
туп атиргул, 170 туп можевельник  
(орда), 50 туп катальпа, 95 туп сосна  
(санавбар), 85 туп кипарис ва бошқа  
мавсумий гуллар, манзарали дараҳтлар  
кўчатлари ўтқазилди.

– Бу йилги қишининг қаҳратони туфай-  
ли иссиқхонамиздаги гуллар, дараҳтлар  
ниҳоллари куриб қолди. Шундай бўл-  
са-да, қайта уруғ қадаб, етарли кўчат-  
ларни етишириб олдик. Кўча-кўйларда-  
ги гулларнинг очилиб турганига қўзимиз  
тушганда, меҳнатларимиз роҳатини  
кургандай бўламиз, – дейди ташкилот  
бosh агрономи Эрғашой Гадойбоева.

Турсуной ДўСМАТОВА.

учрашишга келишдик.

Олдинлари қўзиқорин йилнинг факат-  
гина баҳор ойларидаги табиий ҳолатда  
тоту қир-адирларда униб чиқкан бўлса,  
эндиликда уни қишининг чилласида ҳам  
савдо шоҳобчалари ва бозорлардан  
топиш мушкул эмас.

Мутахассисларнинг қайд этишича,  
қўзиқорин инсон организмими  
учун ўта фойдали хисобла-  
ниб, айниқса, юрак-

кон томир  
касаллик-  
ларига чалиниш ва  
тез қаришнинг олдини  
олиш, суюклар ва хотира-  
ни мустаҳкамлаш, иммунитетни  
мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб  
этади.

Худойназар Аъзамов турган манзилга  
етиб боргач, у киши бизни қўзиқорин  
етиштираётгандан махсус хонага бошлади.  
Бир текис ривожланяётгандан қўзиқорин-  
ларни кўздан кечирар эканмиз, унинг  
қандай қилиб етиширилаётгани билан  
қизиқдик.

– Бир неча йил олдин ижтимоий



## ДЎСТЛИК ТАДБИРЛАРИ

Тожик ва ўзбек халқлари ўртасидаги  
ўзаро ҳурмат ва яхши қўшичиликка  
асосланган алоқаларни мустаҳкамлашда  
ҳамкорликдаги иккى томондан манфаатли  
тадбирларнинг ўрни катта.

Яқинда Ўзбекистон Республикасидаги  
“Ватандошлар” жамоат фонди бошқаруви  
раиси Одилжон Сатторов, “Ўзбекистон  
адабиёти ва санъати” газетаси масъул  
ходими, шоир ва таржимон Ҳумоюнбек  
Ақбаров, “Ёшлик” журнали бош мухаррири,  
Ўзбекистон Республикаси Ёзувчилар  
уюмаси аъзоси Нурулло Чори Хўжанд  
شاҳрига ташриф буориб, бир қатор маъ-  
навий-маърифий тадбирларда иштирок  
этдилар.

Меҳмонлар дастлаб вилоят давлат  
ҳокимияти ижроия органи нашри – “Сўғд  
ҳақиқати” газетаси таҳририятида бўлиб,  
“Сўғд ҳақиқати” газетаси бош мухаррири  
Фарҳод Жўраев раҳбарлигидаги ижодий  
жамоа фаолияти билан танишдилар. Сўнг-  
ра таҳририят қошида очилган вилоят ўзбек  
жамоати кутубхонасининг очилиш  
маросимида қатнашдилар. “Ватандошлар”  
жамоат фонди томонидан кутубхонага  
ўзбек ёзувчи ва шоирларининг 100 дан

тармоқлар орқали Ўзбекистонда тадбир-  
корлар қўзиқорин етишираётгандарини  
кўрдим ва Хўжанд шаҳрида ҳам буни  
амалга ошириш мумкинligини билдим.  
Интернетдан замбуруғ ҳақиқадаги барча  
маълумотларни ўрганиб чиқдим. Лекин  
дилимда қўшил республикага бориб,  
қўзиқорин етишираётгандарини ўз кўзим  
билан кўриб, агротехник тадбирларни  
ўрганиб келиш истаги пайдо бўлди.

Фарғона вилоятига бориб, қўзиқорин  
етиштираётгандан тадбиркор Абдуллајон

билан учрашиб, ундан тажриба ўргандим.  
Қўзиқорин уруғидан беришид.  
Хўжандга қайтгач, бу ишни амалга  
оширишга киришдим. Олдимга қўйған  
мақсад мени ҳамиша ишонч сари ундан  
турди. Турмуш ўртогим, фарзандла-  
рим Ҳурсонмурод ва Ҳуриятхон  
ёрдам беришид. Мана,  
қўриб турганингиз-  
дек, бошлангич  
натижалар

ёмон эмас.

Етиширилган  
ҳосилни бозорга олиб  
бориб сотяпман, – дейди  
Худойназар Аъзамов.

Тадбиркорнинг ниятлари катта,  
келажакда фаолиятини янада кенгай-  
тириб, вилоятимизнинг барча шаҳар ва  
ноҳияларида қўзиқорин етиширишни  
йўлга қўйиш ва шунинг баробарида,  
қўшимча иш жойлари ҳам яратишдир.

**Облоқул МУСОЕВ.**



ортиқ бадиий китоблари совға қилинди,  
жойларда ижодий учрашувлар, дўстона  
тадбирлар бўлиб ўтди.

Шунингдек, Наврӯз байрами арафасида  
Ўзбекистон Республикасининг Тоҷикистон  
Республикасидаги элчихонаси ва “Ватан-  
дошлар” жамоат фонди ташаббуси билан  
Хўжанд шаҳридан қўшиқлагандаги “Темурмалик” маданий-  
мажмусида улуғ айёмага бағишланган  
адабий-бадиий кеча ташкил этилди. Унда  
жамоат фонди матбуот котиби Уфора  
Ҳабибуллаева бошчилигида қўшил дав-  
латдан ташриф буорган санъаткорлар  
Дилафрӯз Ҳайитметова, Жамбул Муҳам-  
медов, Изроҳат Муродова ҳамда Сўғд ви-  
лоятининг Тоҷинисо Ниёзова, Абдумутал-  
либ Норматов каби эстрада хонандлари,  
таникли шоир ва ёзувчилари қатнашид,  
яхши қўшичилик, дўстлик-биродарлик  
анъаналарини мадҳ этдилар, иккى тилда  
қўшиқ куйлаб, шеър айтиси, иштирокчи-  
ларга маънавий озук улашдилар.

**Фарангиз БАҲОДУРЗОДА.**  
(Сахифа “Сўғд ҳақиқати” газетаси  
ижодий ҳодимлари билан  
ҳамкорликда тайёрланди).

## Мутасаддилар эътиборига:



Иссиқ кунлар бошланяпти. Йўлларда қўлини пешонасига қўйган кўйи, жамоат транспортини кутаётган йўловчилар сони анчайин кўпайиб қолди. Шундай паллаларда автобус бекатлари киши жонига оро киради. Шу ўринда, кейинги йилларда вилоятимиздаги аксарият бекатларнинг замонавий киёфа касб этгани юртдошларимизни қувонтираётганини айтиб ўтиш жоиз.



# Ақлли-Бекат'лар

## КИМГА ХИЗМАТ ҚИЛЯПТИ?



Фарғона вилояти ҳокимлиги ташаббуси билан вилоят шаҳар-туманларида "Ақлли бекат" тизими шакллантирилаётгани йўл инфратузилмасини яхшилаш, аҳолига қулай шароитлар яратишда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда. Қисқа вақт ичida ташаббускор тадбиркорлар томонидан буштурган, қаровсиз ёки маънан эскирган автобекатлар "Ақлли бекат" лойиҳаси асосида янгитдан курилди, кўркам ва замонавий киёфа касб этди. Атрофлари ободонлаштирилди, худудлар чиройига чирой қўшиди.

Бирок ҳамма "Ақлли бекат"нинг "акли" расо дея олмаймиз. Бу фикрни биз ўргангандек бекатлар мисолида айтапмиз. Чунки кўрганларимиз бундай масканлар йўловчиларга эмас, кўпроқ тадбиркорлар манфаатига хизмат қилаётгандай.

Фарғона шаҳрида бугунги кунда 120 дан ортиқ "Ақлли бекат" фаолияти йўлга кўйилган. Уларнинг аксарияти савдо-сотиқ, енгил умумий овқатлаших хизматига мослаштирилган. Бизни ажаблантиргарни шуки, айрим бекатларда йўловчилар учун ҳеч қандай шароит йўқ, қайтанга, жамоат транспортини кутувчи фуқаролар серкатнор йўл бўйларига чиқиб, автобус кутишларига тўғри келяпти.

Юксалиш кўчасида жойлашган "Ақлли бекат" дамиз. Унинг асосий қисми савдо шоҳобасидан иборат. Сотувчи Равшан Қосимовнинг айтишича, "объект" ўғли Темур Қосимовга тегишли экан.

Фарғона шаҳри маркази ва кўп аҳоли истиқомат қиласиган Абдулла Қодирий мавзеини боғладиган бу кўчада автотранспортлар ҳамиша тирбанд. Автобуслардан ташқари, такси, "Дамас"

енгил машиналари йўловчи ташийди. Шундай гавжум кўчадаги мазкур "Ақлли бекат"нинг йўловчилар учун ажратилган қисмida бир неча ўриндиқ ва электр розеткасидан бошқа ҳеч нарса йўқ. Белгиланган техник шартларга риоя қилинмаган. Ҳатто атрофи ойна билан ўралмаган. Ҳолатни кўриб, "Ақлли бекат"нинг номига муносиб эмаслиги бўйича эътиroz билдирганимизда, фаолият бошлаганларига эндиғина бир ой бўлганини важ қилди Равшан Қосимов.

Йўлнинг қарама-карши тарафидаги бекат эшиклари соат 10:00 бўялтикли, очилгани йўқ. Ҳолбуки, жамоат транспортлари соат 06:00дан қатновни амалга оширади. Бу ер ҳам савдо шоҳобаси сифатида мослаштирилган, бироқ уддабурон тадбиркор бекатнинг йўловчиларга ажратилган қисмидан омборхона ўрнида фойдаланаётгана

ўхшайди. Чунки ойнаванд тўсифидан кўриниб турибдики, унинг ичи салқин ичимликлар, музлатгич ва супермаркет саватчалари билан тўлдирилган. Йўловчи учун оёқ қўядиган жойнинг ўзи йўқ.

Аслида инновацион жамоат транспорти бекатларини ташкил қилишининг бир неча муҳим тартиби бор. Жумладан, қулай ўриниклар, жамоат транспорт ҳаракат жадвали, чиқинди қутиси, фавқулодда алоқа ахборот панели, белгул Wi-Fi интернет, видео назорат, USB электр тармоғи бўлиши шарт. Бундан ташқари, об-ҳаво шароитидан келиб чиқсан ҳолда, йўловчиларни ёзда иссиқдан, қишида эса совукдан ҳимоя қилиш учун кондиционер ўрнатилиши лозим.

Университет кўчасидаги "Само" спорт мажмуаси ва "Водий" тўйхонаси ёнида иккита "Ақлли бекат" жойлашган бўлиб,

улар ҳам йўловчилардан кўра, эгалари фойдасига хизмат қилаётгани яққол кўзга ташланниб турибди. Бекатнинг кутиш қисми товарлар, савдо жихозлари билан лиқ тўла. Тадбиркорлар "Ақлли бекат" лойиҳаси бўйича белгиланган талаблар асосида йўловчиларга шароит яратилмагани бўйича сўровимизга тайинли жавоб бера олишмади. Улардан бири аввал бекатга кондиционер, телевизор кўйилгани, лекин уларни ўғирлаб кетмасликлари учун эҳтиёт чораси сифатида олиб кўйишганини рўяқ қилди. Аммо у бекат видеокамера назоратида эканлигини унудти чоғи.

Қувасой кўчасида жойлашган "Ақлли бекат"лар ҳам тадбиркорларнинг маҳсулотлари билан банд. "New York" номли fast food тайёрланадиган масканнинг бекат қисми мижозлар тамаддиҳонасига айлантирилган.

– Биз Алишер Навоий кўчасида яшамиз. Даствлаб, замонавий бекатлар фаолиятидан жуда хурсанд бўлгандик. Мана шу жойда китоб савдоси ҳам ташкил этилганди. Жамоат транспорти кутаётган йўловчиларнинг китоб вақтаётганини кўп бора кўрганман. Ҳозир факат жавонларнинг ўри бор холос, китоблар йўқ. Кўриб турганингиздек бекатимиз қаровсиз ҳолга келиб колди, – дейди Гулчирой Иброҳимова.

Ниятимиз эзгу, вилоятнинг ҳар бир шаҳар-туманида ташкил этилаётган "Ақлли бекат"лар лойиҳа талабларига мос равища жихозлансан, айрим тадбиркорлар томонидан йўл кўйилётган камчиликлар ўрганиб чиқилиб, муаммолар бартараф этилса эди, йўловчиларга қулай шароитлар яратилган бўларди. Лойиҳадан кўзланган мақсад ҳам шу!

Гўзал ОХУНОВА.



Рамазон сабоги



Раҳматуллоҳ ЖАЛИЛОВ,  
Марғилон шаҳар "Саҳоба  
Зайд ибн Ҳориса" масжиди  
имом-хатиби

Айни кунларда Рамазон шукухи қалбларга илиқлиқ ва сокинлик улашмоқда. Бу ойнинг аввали раҳмат, ўртаси мағфират ва охирги ўн куни дўзахдан озод бўлиш фурсатидир. Ушбу дамларда муборак ойнинг раҳмат даҳаси ҳам якун топмоқда. Илоҳо, барчамизни ўз раҳматига доҳил қилсин!

Бошқа пайтларда ҳам, қолаверса, мана шундай улуф кунларда динимиз эътибор қаратган амаллардан бири – силла раҳмидир!

"Силаи раҳм" сўзини она тилимизга сўзма-сўз ўғирадиган бўлсак, "раҳмни боғлаш" деган маъно келиб чиқади. Раҳм эса қариндош дегани, она бачадонини ҳам араблар "раҳм" дейдилар. Демак, силаи раҳм деганда қариндош-уруглар билан яхши алоқада бўлиш, уларнинг холидан хабар олиш ҳамда моддий ва маънавий жиҳатлардан кўллаб-куватлаш кабилар тушунилади.

Кўръони каримнинг бир қанча оятларида қариндошлик алоқаларини боғлашнинг фазилати ва уни узишнинг ёмонлиги ҳақида сўз юритилган. Жумладан, қўйидаги оята қариндошликини боғлайдиган кишилар мақталади: "Улар Аллоҳ боғланишга буюрган нарсаларни (яни, қариндошлар билан алоқани) боғлайдилар, Парвардигорларидан кўрқадилар ва (охиратда) хисоб-китобнинг ноҳуш кечишидан чўчидилар" (Раъд сураси, 21-оят).

Пайтамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳам бу мавзу жуда муҳимлигини ҳадиси шарифларида таъкидлайдилар: "...ва ким Аллоҳга ва охират кунига имон келтирган бўлса, қариндошлик алоқаларини боғласин..." (Имом Бухорий ва Имом Муслим Абу Ҳурайранд ривоят қилинган).

Анас ибн Малиқдан ривоят қилинган ҳадиси шарифда эса силаи раҳм сабабли ризқнинг мўл-кўл, умринг узоқ бўлиши уқтирилади: "Ким ризқи кенг бўлиши, умри узун бўлишини хуш кўрса, қариндошлик алоқаларини боғласин" (Имом Бухорий ва Имом Муслим ривоят қилишган).

Демак, қариндошлар билан гўзал мумомалада алоқани ушлаб туришилик, умр узайшишининг, ризқ мўл бўлишининг сабабчиларидан экан. Умри узайшишини хоҳлаган одам қариндошларида яхшилик қилсин, ризқи кенг бўлишини, топган-тутганига барака киришини истаган одам қариндошлари билан борди-келди қилсин!

Бугунги кунимизда қариндош-уруглар билан алоқада бўлиб туришнинг минг бир хил йўллари, минг бир хил воситалари мавжуд. Авваллари одамлар узокроқда яшайдиган биронта қариндошиникига бориш учун от-араваларда соатлаб, балки кунлаб юрган бўлса-

## СИЛАИ РАҲМ МУСУЛМОН КИШИГА ФАРЗ БЎЛГАН АМАЛДИР

лар, ҳозир, алҳамдуиллаҳ шаҳарни у четидан бу четига машинада фир этиб, санокли дақиқаларда этиб олиш мумкин. Бугун қариндошлар билан алоқа қилмаслик учун биронта ҳам баҳона қолмаган. Ҳеч бўлмагандан автобус, йўналиш ва ўйналишсиз таксилар каби умумий нақлиёт воситаларига миниб бўлса ҳам узоқни яқин қилиш мумкин.

Силаи раҳмни мустаҳкамлашда қўйидаги яхшилик бор:

- силаи раҳм қилган киши Аллоҳнинг муҳаббатини қўлга кирилади;
- силаи раҳм қилган кишининг узоқ бўлади;
- силаи раҳм қилган кишининг ризқига барака киради;
- силаи раҳм қилган кишига Аллоҳ таоло яхшилик ато қиласди;
- силаи раҳм қилган кишини ҳалқ яхши кўради;
- силаи раҳм қилган кишига ҳар жойда дўст ва хайриҳоҳ кўпаяди;
- силаи раҳм қилган кишининг вафот этганидан кейин ҳам орқасидан савоб боради.

Силаи раҳмнинг акси, зиддини "қотиъур-раҳм", яъни "мехр ришасини узишлик" дейилади. Динда қотиъур-раҳм, қариндошлик алоқаларини узиш қаттиқ қораланади.

Абу Ҳурайра (розияллоҳу анҳу)дан ривоят қилинган ҳадисда келишича, бир киши Набий (соллаллоҳу алайҳи васаллам) ҳузурларига келиб:

– Ё Расуллоро, менинг шундай қариндошларим борки, мен улар билан алоқа қиласман, улар эса мен билан алоқани узадилар, мен уларга яхшилик қиласман, улар эса менга ёмонлик қайтарадилар, улар менга жоҳиллик қиласадилар, мен эса уларга ҳалимлик, юмшоқлик қиласман, – деб нодон қариндошларидан шикоят қилди. Шунда Набий (соллаллоҳу алайҳи васаллам) шундай дедилар:

– Агар иш сен айтгандек бўлса, унда билгинки, сен уларга қайноқ чўғни едираётган экансан (яни, хафа бўлма, сен улардан мағлуб эмас, балки ғолиб бўлаяпсан). Зоҳирдан улар сенга зулм ўтказяптилару, аммо ютқазмоқдалар. Модомики, сен улар билан шундай мумалада экансан, доимо Аллоҳ томонидан юборилган бир ёрдамчи (фашишта) сен билан бирга бўлур.

Демак, силаи раҳм яхшиликка яхшилик билан, борди-келдига борди-келди билан жавоб қайтаришгина эмас, балки ёмонлик, жафо кўрилса ҳам қариндошларга яхшилик қилиш, эътиборсизлик қилаётган қариндошга ҳам эътибор ва таважӯх билан бўлар экан.

Хулоса ўрнида айтиш мумкини, силаи раҳм мусулмон кишига фарз бўлган амалдир. Агар ҳар биримиз силаи раҳмга амал қилиб, қариндош-уругларимизнинг холидан хабардор бўлсак, жамиятдаги жуда кўплаб муаммолар барҳам топади. Акс ҳолда, бу дунёда ҳам, охиратда ҳам кўп қийинчиликларга дуч келиниши мумкин. Ушбу муборак ва файзли кунларда ана шундай хайрли ишларга пешқадам бўлишини Аллоҳ насиб қилсин!

## Қилмиш-қидирмиш

## ФИРИБГАР ҚЎЛГА ТУШДИ

Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси 34-моддасига кўра, илгари ҳукм қилинган жиноятига ўхшаш жиноят содир этган, ушбу кодексда алоҳида кўрсатилган ҳолларда эса маҳсус қисмнинг бошқа моддалари билан ҳам ҳукм қилинган шахснинг қасдан янги жиноят содир этиши хавфли рецидив жиноят деб топилади. Бир неча маротаба судланса-да, тақрор жиноятлар содир этган Ш.Шокиров суд ҳукми билан хавфли рецидивист деб топилган шахслардан бири.



"Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас" деганларидек, ўзгани алдада ишончини сунистеъмол қилиш йўли билан унинг мулкини қўлга киритиш мақсадида 2022 йил 17 июль куни "овга чиққан" Ш.Шокиров Фарғона шаҳар, Пахлавон Маҳмуд кўчасида жойлашган "Малина" номли кафе олдидаги фуқаро Ҳасанбой Абдуқаҳхорвон учратиб қолади. У "қора бозор"да ўзига тегишили бўлган пулларни АҚШ долларига алмаштиримоқчи бўлиб турганди. Бундан хабар топган "холис хизматчи" Ҳасанбойнинг ишончига кириб, унинг 5.475.000 сўм миқдоридаги пулларини олиб, гўёки санаб чиққандай бўлади. Сўнgra 500 АҚШ доллари олиб келиб беришини, унгача "омонат"ни ўзида сақлаб туршини айтиб, пулларни қайтариб берёётган вақтда 2.185.000 сўмини фирибгарлик йўли билан қўлга киритгани ҳолда, жуфтакни ростлайди.

Текин луқмадан ҳузурланган Ш.Шокиров орадан беш кун ўтиб, жиноятини ҳатти-ҳаракатини давом эттириди. Бу сафар худди ўша паккада фуқаро

Абдужалил Қўчкоров унинг қарногига илинди. Устаси фаранг жабрланувчи-нинг 300 АҚШ долларини 3.330.000 сўм миқдоридаги миллӣ валютага айрибошлаш жараёнида шу маблағдан 700.000 сўмини шундай ўмарид олди-ки, буни Абдужалил пайқамай қолди. Унинг эътиборсизлигидан фойдаланган Ш.Шокиров зумда номаълум томонга ғойиб бўлди. Олинган хабарга асосан, ҳуқуқ-тартибот ходимларининг тезкор ҳатти-ҳаракатлари ва суриштирувлари натижасида фирибгар қўлга олинди.

Жиноят ишлари бўйича Фарғона шаҳар судининг ҳукми билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси 168-моддаси 3-қисми "Б" бандида кўрсатилган жиноятини қасдан содир этган Ш.Шокировга нисбатан 5 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

**Рўзибай МАМАЗИЁЕВ,  
Фарғона шаҳар Ички  
ишлар органлари фаолиятини  
мувофиқлаштириш бошқармаси  
терговчиси.**

## Жаҳон чемпионати Индонезияда ўтказилмайди

Жорий йилнинг 20 май - 11 июнь кунлари Индонезиянинг б та стадионида футbol бўйича U - 20 Жаҳон чемпионати ўтказилиши керак эди. Аммо, мазкур мусобақада Исройл терма жамоаси қатнашиши билан боғлиқ норозиликлар сабабли Ҳалқаро футбол ассоциацияси (ФИФА) ушбу мусобақанинг Индонезияда ўтказилишини бекор қилди.

Вазиятнинг бундай ечимга келиши оқибатида 24 жамоа иштирокидаги

жаҳон чемпионатига қуръа ташлаш маросими кечирилди. Бироқ, 52 ўйинданд иборат чемпионатнинг ўтказилиши муддати ўзгаришсиз қолиши, якун кунларда ушбу жаҳон чемпионатини қабул қиласиган давлат номи эълон қилиниши ФИФА мутасаддилари томонидан билдириб ўтилди, дейилади ФИФА ахборотида.

**Т.РЎЗИЕВ,  
ЎЗА.**

## ЭЪЛОНЛАР

### ФАРҒОНА ВИЛОЯТ "ИССИҚЛИК МАНБАИ" ИЧДБ

Фарғона шаҳридаги қозонхоналарида мавжуд бўлган қозонлар, қозонхона бинолари, насос-двигателлар, иссиқлик тармоқларини жорий таъмирлаш ва иссиқлик қопламалари билан ўшаш ишлари амалга оширилиши муносабати билан

**ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.**

Мурожаат телефон: 91 653-59-34.

Фарғона вилояти, Олтиариқ тумани, "Файрат" маҳалла фуқаролар йиғинида жойлашган "Янги Христон Ваҳоб" фермер хўжалиги номига берилган думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли

**БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

"Капитал суғурта" АЖ Фарғона вилоят филиалига қарашли KS 289599, KSL 214395 ракамли суғурта полислари йўқолганлиги сабабли

**БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

ТАРИХГА  
НАЗАР

## ТУРКИСТОН МУХТОРИЯТИ

### Қандай ўрнатилган Эди?

Мухторият эълон қилинган кундан бошлаб омма ўртасида ўзининг сиёсий фаолиятини авж олдирди. Мухторият ўзбек, рус ва қозоқ тилларида газеталар чиқара бошлади. Туркистон мухториятининг таш-кил этилганлиги тўғрисидаги хабар тезда бутун ўлка меҳнаткашлар оммаси ўртасида кенг тарқалди ва катта қизиқиш уйғотди. Тури шаҳарлар ва туманларда Туркистон мухторияти баланд ва кўтаринки рух, шоду ҳуррамлик билан кутиб олинди, мухториятни қўл-лаб-қувватлаб, жойларда кўп минг кишилик митинг ва намойишлар уюштирилди.

#### (Давоми. Бошланиши ўтган сонда).

Туркистон ўлкаси халқарининг мухторият учун кураши тарихида, айниқса, 1917 йил 13 декабрда Тошкент шаҳрида содир этилган қонли фожиалар аянчли ва даҳшатли из қолдирди. Мустамлакачи шўролар ҳукуматининг асл жаллодлик ва қонхўрлик қиёфаси очиб ташланди. Чунки худди шу куни Тошкент шаҳар шўросининг бўйруги билан қизил гвардиячи аскарлар мухторият талаб қилиб чиқкан Тошкент шаҳар мусулмон аҳолисини беаёв қирғин қилди.

Худди шу кунларда Тошкент шаҳар шўросига Эски шаҳар аҳолисидан митинг ва намойиш ўтказишни сўраб ариза берилади. Тошкент шаҳар шўроси аризани ижобий ҳал қилади ва Эски шаҳарда митинг ва намойиш ўтказилишига рухсат берилади. Аммо янги шаҳарда бундай тадбирларга ижозат этилмади.

Тури сиёсий ва ижтимоий ташкилотларнинг вакиллари митингда сўзга чиқиб, меҳнаткаш омманинг мухторият учун курашга чақирилар, улар ўзларини халқ комиссарлари атаб, халқ, миллат манфаатига қарши бўлган большевойларни кескин танқид қилдилар. Қора кучлар ҳар доим оммавий халқ ҳаракати уюшган мазмун касб этиб, ривожланиб бораётган пайтда уни барбод қилиш ва пайини қирқиш мақсадида айғоқчиларни ишга соладилар, ғаламислик каби ишларни амалга оширадилар. Бу сафар ҳам худди шундай бўлди.

Шайхонтохур масжиди майдонида митинг қизиб турган пайтда бир гурух айғоқчилар шумлик ниятида тўплангандарга қамоқхонага бориб собиқ мувакқат ҳукумат аъзоларидан комиссар Г. Доррер ва бошқаларни тезлик билан озод қилиш ва сўнgra ҳокимиётни кўлга олиш керак, деган таклифни илгари сурди. Кони қайнаб турган бир гурух митинг қатнашчилаriga by чақирик ўз таъсирини кўрсатди. Улар дарҳол умумий оммадан ажralиб, янги шаҳарга – қамоқхона томон юрдилар. Ана шу тариқа айғоқчиларнинг ифвогарлик ҳаракати туфайли умумхалқ ягона оммавий митинги иккига бўлинib кетди ва кучсизланди.

Юшган, онгли ва мақсадли кураш усули ўрнига оломон кураши стихияли бошбошдоқлик йўлига ўтилди. Бундай кураш усули большевойлар бош бўлган Тошкент шўролар ҳукуматига қўл келар эди. Улар бу ифвогарлик ва бошбошдоқлик ҳаракатини баҳона қилиб, ундан ўзларининг разил мақсадларида

фойдаландилар.

Янги шаҳар томон борган намойишчилар гурухи шаҳар соқчилари бошлиғи Гуровични гаровга олдилар. Сўнgra қамоқхона томон юриб, Мувакқат ҳукумат аъзоларини озод этишини талаб қилдилар. Қамоқхонадан Доррер ва Иванов озод этилди. Намойишчилар уларни автомобилга ўтқазиб, Кауфман бοғи (ҳозирча Амир Темур хиёбони) томон юрдилар. Қизил гвардиячилар машинани тўхтатмоқчи бўлганларида яна ифвогарлик билан оломон ичидан ўқ отила бошлади. Бу аскарларга жавоб ўти очишига баҳона бўлиб, милтиқ ва пулемётлардан намойишчилар устига дўлдек ўқ ёғдирилди. Ана шу тўс-тўполонда Эски шаҳарлик мусулмонлардан 16 киши қурбон бўлди. Большевойлар Доррер ва Ивановни кўлга олиб отиб ташладилар. Мазкур фожиа муносабат билан Туркистон мухторияти раҳбарияти халиқа қаратада мурожаат билан чиқди.

Ўнда бундай дейилган эди: “Биз Халқ мажлиси ва Туркистон мухторияти Мувакқат ҳукуматининг аъзолари чин юрақдан таассуф билдирамиз ва туркистонлик мусулмонларнинг эзгу ҳис-туйулашини ҳақоратловчи бу воқеаларга қарши чиқамиз. Ана шу муносабат билан бизлар мамлакатда тартиб ва осоишталик ўрнатилиши учун зарурий чоралар кўрилиши ўйлида барча кучларимизни ишга соламиз. Ҳозирча эса Туркистон халқидан событилик ва хотиржамлик кўрсатишларини сўраймиз. Бу энг оғир кунларда мусулмонларнинг тинчликни сақлаб қолишилари ниҳоятда зарурдир”.

Қонли фожиа содир этилган заҳотиёк Тошкентдан Петроградга Халқ комиссарлари шўросига қуидаги мазмунда телеграмма жўнатилади: “Кўқонда реакциян буржуазия томонидан тайёрланган мусулмонлар қурултойи Туркистон мухториятини эълон қилди, энди вужудга келган мухторият ҳукумати Туркистон пролетар оммаси томонидан тан олинганин ҳолда, бор кучи билан ўлканинг айрим шаҳарларида мухториятни эълон қилишга тайёрланмокда. Шу йил 13 декабря Мұхаммад пайғамбар (алайҳиссалом) туғилган кунда Тошкентда мухторият эълон қилинди”. Мазкур телеграммага жавобан Петрограддан “Жойларда ҳокимиёт сиз, ўзингиз, демак, сиз ўзингиз буйрукларни ишлаб чиқинг” деган мазмунда телеграмма Тошкентга жўнатилди.

Ана шундан сўнг, Туркистон Халқ комиссарлар шўюси мухторият масаласида маҳсус қарор қабул қилди. Унда, жумладан, бундай дейилган: “Туркистон Таъсис қурултойи чақирилади. Фақат унинг ўзигина Туркистон ўлкаси мухториятини эълон қилишга ҳақидир”. Бизнингчча, бу қарор ортиқча изоҳга муҳтоҳ эмас. Большевойлар Туркистон мусулмонларининг фавқулодда қақирилган IV қурултойи томонидан эълон қилинган Туркистон мухториятини тан олмадилар. Улар Туркистон ўлкаси Таъсис мажлисини ўз ташабbusлари билан ҷақириб, ўзларига маъқул ва ўзларига ёқадиган мухториятни келажакда ташкил этишини режалаштирган эдилар. Оқибатда шундай бўлди ҳам.

Февраль буржуа-демократик инқилобидан сўнг Туркистонда қарор топган мувакқат ҳукуматининг Туркистонда қўмитаси, кадетлар, эсерлар ва менъшевиклар партияларининг вакиллари Туркистон ўлкаси халқлariга мухторият ҳуқуқи берилиши тарафдори бўлган. Аммо, афсусланадиган жойи шундаки, Туркистон мухторияти масаласида туб ерли мусулмон халқларнинг истиқололчилик ҳаракати фидойилари сафларида муваффақият ва ютуқнинг энг зарур шарти – ўзаро бирлик, ҳамдардлик ва ҳамкорлик бўлмади...

**Элмурод ЗОКИРОВ,  
Шоҳистахон  
УЛЖАЕВА.**



**МУАССИС:**  
«Farg'ona haqiqati» va  
«Ferganskaya pravda»  
gazetalarini tahririyati

**Бош мухаррир:**  
Рустам ОРИПОВ.

2021 йил 18 августда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси хузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги Фарғона вилояти худудий бошқармасида 12-001 рақами билан рўйхатдан ўтган.

Газета “Полиграф-пресс” МЧЖ босмахонасида таҳририятнинг оригинал макети асосида оғсет усулида А-3 формат (8 саҳифа)да 2130 нусхада чол этилди.  
Буюртма №: 208. Босмахона манзили: Фарғона вилояти, Марғилон шаҳри, Туркистон кўчаси, 236-«б» ўй.

**Бизнинг манзил:**  
150114, Фарғона шаҳар, Соҳибқирон Темур кўчаси, 28-ўй.

**Бош мухаррир қабулхонаси:** (факс) 73 226-02-70.  
Реклама ва эълонлар: 73 226-71-24.

**Сахифаловчи:** Достонбек Холматов.  
Босишига топшириши вақти: 18.00.  
Топширилди: 16.00.

